

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

H.Čemerlića 2, 71000 Sarajevo, Tel: ++ 387 (0) 33 70 35 73, Fax: 70 35 65 - www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

IZVJEŠTAJ

O FINANSIJSKOJ REVIZIJI INSTITUTA ZA AKREDITIRANJE BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2013. GODINU

Broj: 01/02/03-08-16-1-436/14

Sarajevo, juni 2014. godine

SADRŽAJ

I	MIŠLJENJE REVIZORA	2
II	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	4
1.	Uvod	4
2.	Postupanje po ranijim preporukama	4
3.	Sistem internih kontrola	4
4.	Budžet	5
5.	Planiranje i izvještaj o radu	6
6.	Pregled rashoda budžeta.....	7
6.1	Tekući izdaci	7
6.2.	Kapitalni izdaci	9
7.	Bilans stanja	9
8.	Javne nabavke.....	10
9.	Prihodi	10
10.	Korespondencija.....	10
III	PRILOG	11
FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I IZJAVA O ODGOVORNOSTIMA.....		11
Pregled rashoda budžeta za 2013. godinu		
Bilans stanja na 31.12.2013. godine		
Izjava o odgovornostima rukovodstva		

I MIŠLJENJE REVIZORA

Uvod

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja (bilansa stanja, pregleda prihoda, primitaka i finansiranja, pregleda rashoda budžeta po ekonomskim kategorijama, posebnih podataka o plaćama i broju zaposlenih, pregleda dinamike zapošljavanja, pregleda stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregleda kapitalnih ulaganja i analizu izvršenja budžeta – tekstualni dio) u **Institutu za akreditiranje Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Institut) za godinu koja se završava 31. decembra 2013. godine.

Pored finansijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Instituta sa odgovarajućim zakonima i propisima koji imaju uticaja na finansijske izvještaje za 2013. godinu.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Instituta je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, tj. Zakonom o finansiranju institucija BiH, Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za tekuću fiskalnu godinu, Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH. Ova odgovornost uključuje i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške.

Pored odgovornosti za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Instituta je odgovorno za poslovanje u skladu sa odgovarajućim zakonima i propisima i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje sredstava odobrenih budžetom institucije za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i primjenljivim Okvirom Međunarodnih standarda vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizionih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima uslijed prijevare ili greške. Prilikom procjene rizika revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u cilju osmišljavanja revizionih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija također ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sistem internih kontrola.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, po svim bitnim pitanjima, usklađene sa odgovarajućim zakonima i propisima. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bi dobili revizione dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene koje su određene zakonom i propisom. Ove procedure uključuju procjenu rizika od značajnih neslaganja sa zakonima i propisima.

Vjerujemo da su pribavljeni reviziono dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše mišljenje.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji Instituta prikazuju fer i istinito, po svim bitnim pitanjima, stanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda na 31.12.2013. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završila na navedeni datum u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima Instituta u toku 2013. godine bile su u svim značajnim aspektima usklađene sa odgovarajućim zakonima i propisima.

Isticanje predmeta

Ne izražavajući rezervu na dato mišljenje, skrećemo pažnju na tačku 9. Izvještaja, dio koji se odnosi na značajan iznos nenaplaćenih prihoda.

Sarajevo, 02.06.2014. godine

GENERALNI REVIZOR

Milenko Šego

**ZAMJENIK
GENERALNOG
REVIZORA**

Dževad Nekić

**ZAMJENICA
GENERALNOG
REVIZORA**

Božana Trninić

II IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. Uvod

Institut je samostalna institucija osnovana Zakonom akreditiranja BiH¹ i Zakonom o osnivanju Instituta za akreditiranje BiH². Prema odredbama Zakona o osnivanju Instituta za akreditiranje BiH, Institut je nadležan za:

- razvijanje, provođenje i održavanje sistema akreditiranja Bosne i Hercegovine;
- provođenje procedure akreditiranja i nadzor tijela za ocjenjivanje usaglašenosti;
- zastupanje Bosne i Hercegovine u evropskim i međunarodnim organizacijama za akreditiranje;
- organizovanje i provođenje specijalističkog obrazovanja kadrova u području akreditiranja;
- razvijanje i uspostavljanje informacionog sistema o dodijeljenim akreditacijama i dokumentima iz područja akreditiranja;
- druge upravne i stručne poslove.

Sjedište Instituta je u Sarajevu.

2. Postupanje po ranijim preporukama

Ured za reviziju institucija BiH izvršio je reviziju Instituta za 2012. godinu i izrazio pozitivno mišljenje sa isticanjem predmeta. Osnova izražavanja ovakvog mišljenja odnosi se na plan djelovanja borbe protiv korupcije. U Izvještaju o reviziji za 2012. godinu date su preporuke kojima se sugeriše preduzimanje određenih aktivnosti na unaprjeđenju poslovanja i otklanjanju nedostataka u daljem poslovanju. Uvidom u preduzete aktivnosti te osvrtnom na realizaciju datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

- **Realizovane preporuke:**

Institut je u koordinaciji sa Agencijom za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije usvojio Pravilnik o prevenciji i borbi protiv korupcije.

3. Sistem internih kontrola

Institut je odgovoran za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja i usaglašenost poslovanja sa zakonima i propisima. Kontrolno okruženje čini osnovu sistema internih kontrola i podrazumijeva rukovođenje i stil upravljanja, organizacionu strukturu i kompetentnosti i politike ljudskih resursa.

U nedostatku jedinstvenih pravila i standarda potrošnje na nivou institucija BiH, Institut je internim aktima odredio pravila za korištenje i ograničenja određenih kategorija troškova. U postupku revizije je konstatovano da je neophodno unaprjeđenje sistema internih kontrola pri trošenju sredstava za reprezentaciju.

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji institucija BiH³ i Odlukom o kriterijima za uspostavu jedinica interne revizije u institucijama BiH⁴, internu reviziju u Institutu bi trebalo obavljati

¹ Službeni glasnik BiH, broj 19/01

² Službeni glasnik BiH, broj 10/02

³ Službeni glasnik BiH, broj 27/08, 32/12

⁴ Službeni glasnik BiH, broj 49/12

Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH. U tekućoj godini nisu provođene aktivnosti vezane za internu reviziju.

- **Rukovođenje, organizacija i ljudski resursi**

Institutom rukovodi direktor. Direktor ima jednog zamjenika, koji ga zamjenjuje ukoliko on nije u mogućnosti obavljati svoja ovlaštenja. Direktora i zamjenika direktora imenuje Vijeće ministara BiH. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, u Institutu je predviđeno 28 radnih mjesta, od čega su dva radna mjesta za imenovana lica, 23 državna službenika i tri zaposlenika. Na 31.12.2013. godine u Institutu je bilo popunjeno 21 radno mjesto. Poslovi i zadaci iz nadležnosti Instituta obavljaju se u okviru tri osnovne organizacione jedinice: Kabinet direktora, Služba za akreditiranje i Služba za opće, pravne i finansijske poslove. Institut je preduzeo aktivnosti na usaglašavanju Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji u skladu sa Odlukom o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH⁵.

U procesu revizije sagledano je i upravljanje ljudskim resursima Instituta. Pod upravljanjem ljudskim resursima podrazumijevaju se međusobno povezane aktivnosti i procesi od kojih su najvažniji: planiranje broja radnih mjesta, analiza poslova tj. radnih mjesta, definisanje kompetencija i vještina za svako radno mjesto, proces selekcije, profesionalna obuka i razvoj zaposlenih, unaprjeđenje znanja i vještina zaposlenih, motivacija zaposlenih i međuljudski odnosi te komunikacija sa zaposlenim.

Institut radi na kontinuiranom usavršavanju i edukaciji svojih kadrova. Sačinjen je Plan obuka u 2013. godini koji se odnosi na ocjenjivače i predstavnike tijela za ocjenu usklađenosti. Na osnovu zaključenih sporazuma o saradnji sa akreditacionim tijelima iz Evrope, organizovani su zajednički seminari i radionice za obuku zaposlenika i ocjenjivača, vrši se usaglašavanje postupaka akreditacije, kao i eksterni audit, razmjena ocjenjivača i eksperata i druge aktivnosti. Ocjenjivanje rada državnih službenika vrši se u skladu sa zakonom i pravilnikom o ocjenjivanju državnih službenika.

Savjetodavno vijeće za akreditiranje: U skladu sa Zakonom o akreditiranju BiH, u okviru Instituta djeluje Savjetodavno vijeće. Zadaci Savjetodavnog vijeća su: pružanje savjeta u vezi politike razvoja i rada Instituta; razmatranje pitanja politike koja se tiče akreditiranja, a koja su pokrenuta od osnivača; učestvovanje u promociji akreditiranja u BiH; razmatranje svih ostalih pitanja koja se odnose na akreditiranje, a koja mu može uputiti Vijeće ministara; pružanje savjeta direktoru Instituta na njegov zahtjev. Mandat članova savjetodavnog vijeća (18 članova) traje četiri godine, sa mogućnošću ponovnog izbora. Predsjednika, zamjenika predsjednika i članove Savjetodavnog vijeća, na prijedlog direktora Instituta imenuje Vijeće ministara BiH. Zbog isteka mandata u toku 2013. godine Savjetodavno vijeće nije održalo nijednu sjednicu. Prijedlog odluke o imenovanju članova Savjetodavnog vijeća dostavljen je 01.08.2013. Vijeću ministara BiH.

Preporučujemo Institutu da uputi urgenciju Vijeću ministara BiH, vezano za imenovanje članova Savjetodavnog vijeća za akreditiranje.

4. Budžet

Ukupan budžet Instituta zajedno sa sredstvima tekuće rezerve iznosio je **1.116.000 KM**. Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i

⁵ Službeni glasnik BiH, broj 30/13

Hercegovine za 2013. godinu⁶ Institutu su odobrena sredstva iz budžeta u ukupnom iznosu od 1.081.000 KM, od čega 1.075.000 KM za tekuće izdatke i 6.000 KM za kapitalne izdatke. Odlukom Vijeća ministara BiH broj: 239/13 od 06.11.2013. godine, Institutu su odobrena sredstva iz tekuće rezerve u iznosu od 35.000 KM, za izdatke vezane za poslove ocjenjivanja od strane Tima EA, akreditiranje, rad Savjetodavnog vijeća i međunarodne obaveze. Odobrena sredstva tekuće rezerve odnose se na tekuće izdatke: putne troškove (25.000 KM) i ugovorene usluge (10.000 KM).

U toku godine, Institut je na osnovu saglasnosti Ministarstva finansija i trezora BiH, izvršio jedno prestrukturisanje rashoda. Prestrukturisanjem rashoda povećane su pozicije: naknade troškova zaposlenih (4.000 KM), putni troškovi (4.500 KM), izdaci telefonskih i poštanskih usluga (3.000 KM), izdaci za energiju i komunalne usluge (2.000 KM), nabavka materijala (5.000 KM), troškovi zakupa (10.000 KM) i izdaci za tekuće održavanje (2.000 KM) a umanjene pozicije: bruto plaće (30.000 KM) i izdaci za osiguranje (500 KM).

Izvršenje budžeta Instituta sa 31.12.2013. iznosilo je **1.068.172 KM** što je manje od odobrenog budžeta za 47.828 KM ili što predstavlja 96% realizacije budžeta. Razlika u izvršenju budžeta (47.828 KM) najvećim dijelom se odnosi na nerealizovana sredstva za izdatke za energiju i komunalne usluge, naknade troškova zaposlenih i bruto plaće.

5. Planiranje i izvještaj o radu

- **Strateški plan, program rada i izvještaj o radu**

Strateški plan: Institut je usvojio strateški dokument Strategija za razvoj Instituta za akreditiranja BiH za period od 2012.-2014. godine. Strateški cilj Instituta je sam proces akreditiranja i aktivno učestvovanje u evropskim integracijama u području akreditiranja, potpisivanje multilateralnog sporazuma sa EA (evropskom akreditacijom) čime će se osigurati prihvaćenost BiH izvoznih proizvoda i usluga od njenih ključnih trgovinskih partnera i doprinijeti podizanju nivoa konkurentnosti BiH kompanija na globalnom tržištu putem akreditiranja ispitnih i kalibracijskih laboratorija, inspeksijskih i certifikacijskih tijela. Strateški plan institucije usaglašen je sa dokumentom okvirnog budžeta.

Program rada Instituta za 2013. godinu izrađen je na osnovu strateških dokumenata „Jačanje sistema akreditiranja u BiH“ i „Dokument višegodišnjeg indikativnog planiranja za BiH 2010-2013“. Strateški cilj Instituta od njegovog osnivanja jeste potpisivanje Multilateralnog, odnosno Bilateralnog sporazuma sa Evropskom kooperacijom za akreditiranje (u daljem tekstu: EA), prema kojem se dokumenti koje izdaju akreditirana tijela u BiH priznaju u evropskim državama, a time i u svijetu. Aktivnosti Instituta u 2013. godini usmjerene su na stvaranje preduslova za proširenje područja akreditacije sa EA. Programom rada utvrđene su zakonodavne aktivnosti, međunarodne aktivnosti te aktivnosti u području akreditiranja (odobravanje akreditacija, proširenje područja akreditacije, produžavanje akreditacije, redovni godišnji nadzor te procjenu akreditiranih tijela). Institut je planirao da će krajem 2013. godine u BiH biti 78 akreditiranih tijela za ocjenjivanje usklađenosti. Vijeće ministara BiH je 08.05.2013. godine usvojilo Program rada Instituta za 2013. godinu.

Izvještaj o radu: Institut je 22.11.2012. godine potpisao Bilateralni sporazum sa EA u područjima, kalibracije, ispitivanja i inspekcije. Potpisivanjem ovog sporazuma znatno je olakšan plasman roba i usluga iz BiH na evropsko i svjetsko tržište. Tim eksperimenta EA je u toku 2013. godine izvršio nadzorno ocjenjivanje Instituta i potvrdio kompetentnost Instituta u okviru potpisanog Bilateralnog sporazuma.

⁶ Službeni glasnik BiH, broj 100/12

Institut je učestvovao u pripremi propisa vezanih za akreditiranje i infrastrukturu kvaliteta. U okviru regionalnog projekta „Kvaliteta i sigurnost hrane u zemljama jugoistočne Evrope“ realizovana je obuka ocjenjivača prema standardu ISO/IEC 17025.

Iako se akreditacija novih tijela za ocjenu usklađenosti nije odvijala planiranom dinamikom, realizovan je značajan dio planiranih aktivnosti u području akreditiranja. Ukupan broj akreditiranih tijela u BiH krajem 2013. godine iznosio je 62.

- **Prevenција korupcije**

Institut je u skladu sa Strategijom za borbu protiv korupcije 2009-2014. Vijeća ministara BiH i Akcionom planu za provođenje strategije za borbu protiv korupcije, usvojio Pravilnik o prevenciji i borbi protiv korupcije.

Akcionim planom za provođenje Strategije, definisano je da institucije vlasti na svim nivoima BiH donesu i Plan integriteta sa ciljem utvrđivanja pozicija koje su najpodložnije korupciji i uspostavljanje odgovarajućih mjera kako bi se rizici od korupcije umanjili/eliminirali. Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije je u 2014. godini obavijestila Institut da su sačinjeni i objavljeni akti vezani za izradu i provođenje plana integriteta. U toku obavljanja revizije utvrđeno je da Institut nije preduzeo aktivnosti vezane za izradu Plana integriteta.

Preporučujemo Institutu da sa ciljem borbe protiv korupcije i uspostavljanja sistema upravljanja rizicima od korupcije, preduzme aktivnosti na izradi Plana integriteta.

6. Pregled rashoda budžeta⁷

6.1 Tekući izdaci

- **Bruto plaće**

Ukupno ostvarene bruto plaće i naknade iz plaća iznose 597.879 KM. Ukupan broj zaposlenih sa 31.12.2013. godine iznosio je 21, od čega su 18 zaposlenika u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, a tri na određeno radno vrijeme. U toku 2013. godine dva lica su primljena u radni odnos na neodređeno vrijeme na osnovu provedenog javnog konkursa, a jedno lice je primljeno u radni odnos na određeno vrijeme. Na osnovu internog oglasa unaprijeđena su tri lica. Obračun plaća vrši se u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama BiH.

Stimulacije: Ukupno isplaćene stimulacije (novčane nagrade) u toku 2013. godine iznose 4.500 KM. Stimulacije su isplaćene svim zaposlenicima Instituta (18 osoba) u pojedinačnim neto iznosima od 250 KM, zbog dodatnih aktivnosti vezanih za nadzorno ocjenjivanje od strane Evropske kooperacije za akreditiranje.

- **Naknade troškova zaposlenih**

Ukupno ostvarene naknade troškova zaposlenih sa 31.12.2013. godine iznose 61.273 KM. Značajne naknade odnose se na topli obrok tokom rada (25.650 KM), prijevoz s posla i na posao (18.113 KM) i regres (5.402 KM). Isplate naknada vršene su u skladu sa podzakonskim aktima koji regulišu pojedine vrste naknada.

⁷ Pregled rashoda budžeta za 2013. godinu prikazan je u Tabeli I u prilogu Izvještaja.

- **Putni troškovi**

Izdaci za putne troškove realizovani su u ukupnom iznosu od 105.750 KM, od čega putni troškovi u zemlji iznose 64.552 KM, a putni troškovi u inostranstvu 41.198 KM. Izdaci za putne troškove veći su u odnosu na prethodnu godinu za 20.511 KM ili 24%.

Značajniji izdaci na putnim troškovima u zemlji odnose se na: troškove smještaja (26.200 KM), troškove putovanja ličnim vozilom (24.461 KM) i troškove dnevnica (12.033 KM). Službena putovanja u zemlji uglavnom se odnose na obavljanje poslova vezanih za područje akreditiranja (odobravanje, proširivanje i produžavanje akreditacije, te nadzor i procjena akreditiranih tijela).

Značajniji izdaci na putnim troškovima u inostranstvu odnose se na troškove prijevoza javnim sredstvima (16.654 KM), troškove smještaja (11.015 KM) i troškove dnevnica (8.798 KM). Službena putovanja u inostranstvo vezana su za učestvovanje u radu međunarodnih i regionalnih asocijacija u oblasti akreditacije (ILAC, Generalna skupština EA, Komitet za inspekciju i certifikaciju, Komitet za laboratorije, EACCIC Komitet, Vijeće evropske akreditacije) te uspostavljanje saradnje i razmjenu iskustava sa međunarodnim i regionalnim institucijama i organizacijama.

Institut snosi troškove smještaja, prijevoza i dnevnica eksperata Evropske kooperacije za akreditiranje. Eksperti su vanjski saradnici Instituta iz raznih područja koja se akreditiraju i to su stručnjaci iz drugih zemalja i iz BiH.

- **Izdaci telefonskih i poštanskih usluga**

Izdaci telefonskih i poštanskih usluga ostvareni u 2013. godini iznose 14.379 KM. Od toga, značajniji izdaci odnose se na fiksne telefone (8.254 KM), mobilne telefone (3.756 KM) i izdatke za poštanske usluge (2.018 KM).

U skladu sa internim aktom, pravo na naknadu za korištenje mobilnog telefona u službene svrhe ostvaruje pet zaposlenika. Visina naknade kreće se u rasponu od 60 KM za šefa službe do 100 KM za direktora. Zaposlenici Službe za akreditiranje prilikom službenog putovanja raspolažu sa dva mobilna telefona, sa mjesečnim ograničenjem troška od 50 KM. Institut vodi mjesečnu evidenciju izdataka mobilnih telefona po korisnicima, a prekoračenja odobrenih limita snose korisnici navedenih prava.

- **Izdaci za upotrebu vozila**

Ukupni izdaci za upotrebu vozila iznose 5.143 KM i manji su u odnosu na prethodnu godinu za 1.149 KM (18%). Značajni troškovi sa 31.12.2013. godine odnose se na izdatke za gorivo (3.176 KM), izdatke za opravku i održavanje (446 KM) i osiguranje vozila (903 KM). Institut raspolaže sa jednim službenim vozilom. Korištenje službenog vozila regulisano je Pravilnikom o uslovima i načinu upotrebe službenog motornog vozila od 01.09.2008. Pravo na upotrebu službenog motornog vozila ostvaruju direktor, zamjenik direktora i ostali zaposlenici za obavljanje radnih zadataka po odobrenju direktora.

- **Zakup imovine i opreme**

Izdaci za unajmljivanje imovine i opreme realizovani su u iznosu 150.651 KM, a odnose se na unajmljivanje prostora i zgrada. Izdaci unajmljivanja poslovnog prostora (522,74 m²) manji su u odnosu na prethodnu godinu za 6.320 KM, zbog smanjenja (od 01.03.2013.) cijene zakupnine sa 27,10 KM/ m² na 23,40 KM/ m². Mjesečna zakupnina u iznosu od 14.165 KM smanjena je na 12.232 KM.

- **Ugovorene usluge**

Izdaci za ugovorene usluge ostvareni su u iznosu 82.121 KM i manji su u odnosu na prethodnu godinu za 11.959 KM (13%). Značajni troškovi odnose se na izdatke za autorske honorare (57.315 KM), usluge reprezentacije (6.307 KM) i usluge održavanja konvencija i seminara (4.479 KM).

Autorski honorari: Izdaci na osnovu ugovora o autorskim honorarima realizovani su u iznosu 57.315 KM i veći su u odnosu na prethodnu godinu za 10.826 KM ili 23%. Ugovori o autorskom djelu odnose se na angažovanje vodećih ocjenjivača, tehničkih ocjenjivača i tehničkih eksperata iz različitih oblasti koji učestvuju u procesu akreditiranja. Eksperti se odabiru na osnovu liste eksperata Instituta, ovisno o vrsti posla i odgovarajućem stručnom obrazovanju. Iznos naknade za angažovanje eksperata definisan je internim aktom Instituta. Tokom 2013. godine za izradu studija tehničke osposobljenosti angažovana su 62 eksperta.

Usluge reprezentacije: Izdaci za reprezentaciju regulisani su Odlukom o reprezentaciji i poklonima od 31.03.2010. godine. Navedenom Odlukom reprezentacija je razdvojena na tzv. „internu“ koja se koristi tokom radnih sastanaka u prostorijama Instituta i „eksternu“ reprezentaciju za sastanke sa predstavnicima domaćih i stranih vladinih službenika, predstavnicima međunarodnih organizacija, predstavnicima privatnog sektora kao i sa drugim licima kada se u svojstvu stranke službeno sastaju sa predstavnicima Instituta. Pravo na reprezentaciju ostvaruju direktor, zamjenik direktora i pomoćnik direktora. Iznos troškova reprezentacije za direktora je ograničen odobrenim budžetskim sredstvima dok zamjenik i pomoćnik direktora imaju pravo na reprezentaciju do 50 KM mjesečno.

Utvrđeno je da Institut ne vodi mjesečnu evidenciju o utrošku sredstava reprezentacije po korisnicima u skladu sa internim aktom. U pojedinim slučajevima uočeno je da se troškovi pravdaju bez obrazloženja nastalog troška ili uz štura pojašnjenja koja nisu potpuna da potvrde namjensko trošenje budžetskih sredstava.

Preporučujemo Institutu da uspostavi efikasniju kontrolu namjenskog trošenja sredstava reprezentacije.

6.2. Kapitalni izdaci

Ukupni kapitalni izdaci ostvareni u 2013. godini iznose 5.974 KM i odnose se na nabavku opreme.

7. Bilans stanja⁸

Ukupna aktiva Instituta na 31.12.2013. godine iznosi **169.600 KM** i odnosi se na novčana sredstva (2.929 KM), kratkoročna potraživanja (123.285 KM) i neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (43.386 KM).

Ukupna pasiva Instituta na dan 31.12.2013. godine iznosi **257.399 KM** i odnosi se na kratkoročne tekuće obaveze (35.157 KM), obaveze prema zaposlenim (55.571 KM), kratkoročna razgraničenja (123.285 KM) i izvore sredstava (43.386 KM).

Kratkoročna potraživanja u iznosu 123.285 KM predstavljaju potraživanja od kupaca na osnovu ispostavljenih predračuna za izvršene usluge u procesu akreditiranja. Kratkoročne tekuće obaveze u iznosu 35.157 KM odnose se na obaveze prema dobavljačima izmirene u narednoj godini.

Institut je izvršio popis stalnih sredstava, novčanih sredstava, potraživanja i obaveza na 31.12.2013. godine.

⁸ Bilans stanja na 31.12.2013. godine prikazana je u Tabeli II u prilogu Izvještaja

8. Javne nabavke

Institut je, po usvajanju budžeta, sačinio plan javnih nabavki za 2013. godinu. Postupke javnih nabavki provodila je stalna komisija imenovana od strane direktora. U toku 2013. godine provedena su dva postupka konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda (uredski materijal ugovorene vrijednosti 8.480 KM) i jedan otvoreni postupak (avio karte ugovorene vrijednosti 40.000 KM). Ostale nabavke provedene su direktnim sporazumom.

9. Prihodi

Institut ostvaruje prihode na osnovu Tarife za usluge u sistemu akreditiranja Bosne i Hercegovine, koje obavlja Institut i Odluke o strukturi ekspert dana. Uplata prihoda ostvarenih na osnovu Tarife i Odluke vrši se na Jedinstveni račun trezora institucija BiH, prema pripadajućoj vrsti prihoda, u skladu sa Naredbom o uplatnim računima za uplatu sredstava za naknade. Prihodi se evidentiraju u glavnoj knjizi i u pomoćnim evidencijama Instituta.

Vlastiti prihodi Instituta iskazani su u glavnoj knjizi za 2013. godinu u ukupnom iznosu od 214.019 KM i odgovaraju prihodima iskazanim u pomoćnim evidencijama za 2013. godinu. Nenaplaćeni prihodi sa stanjem na dan 31.12.2013. godine iznose od 123.285 KM i iskazani su kao kratkoročna potraživanja u glavnoj knjizi Instituta.

S obzirom na značajan iznos nenaplaćenih prihoda, preporučujemo Institutu da sačini analizu istih i preduzme aktivnosti u cilju naplate potraživanja.

10. Korespondencija

Institut nije u ostavljenom roku dostavio komentare na Nacrt izvještaja o reviziji za 2013. godinu, tako da ovaj Izvještaj predstavlja konačni izvještaj bez korekcija u odnosu na Nacrt izvještaja o reviziji za 2013. godinu.

Vođa tima za finansijsku reviziju

Mirela Bošnjak

Rukovodilac Odjela za finansijsku reviziju

Munevera Baftić

Članovi tima:

Seida Kapo, revizor

Azra Husić, pomoćni revizor

Rukovodilac Odjela za razvoj, metodologiju i kontrolu kvalitete

Dragoljub Kovinčić

III PRILOG

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I IZJAVA O ODGOVORNOSTIMA

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizionih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba dobiti odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja u skladu sa mjerodavnim okvirom finansijskog izvještavanja, te da je odobrilo finansijske izvještaje.

Rukovodstvo **Instituta za akreditiranje Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Institut) dužno je osigurati da finansijski izvještaji za 2013. godinu budu izrađeni u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 61/04, 49/09 i 42/12), Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 33/07, 16/10) i Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH (Protokol Ministarstva finansija i trezora BiH broj 01-08-02-1-644-1/12 od 20.01.2012. godine). Rukovodstvo je također obavezno postupati u skladu sa Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2013. godinu (Službeni glasnik BiH broj 100/12) i pratećim uputama, pojašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo finansija i trezora BiH, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijski izvještaji daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Instituta.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvještaja odgovornosti rukovodstva obuhvaćaju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sistem internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja;
- da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijski izvještaji sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja budžeta, kao i podatke o sistemu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije.
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi;

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa tako i za poduzimanje odgovarajućih mjera kako bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 03.03.2014. godine

Direktor:

Žarko Petrović

Pregled rashoda budžeta za 2013. godinu

Naziv institucije: Institut za akreditiranje Bosne i Hercegovine

Tabela I.

Opis	Odobreni budžet	Usklađivanja budžeta	Ukupni budžet (2+3)	Izvršenje budžeta	Index 5/4
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	1.075.000	35.000	1.110.000	1.062.198	96
Bruto plaće i naknade	637.000	-30.000	607.000	597.879	98
Naknade troškova zaposlenih	70.000	4.000	74.000	61.273	83
Putni troškovi	80.000	29.500	109.500	105.750	97
Izdaci telefonskih i pošt.usluga	14.000	3.000	17.000	14.379	85
Izdaci za energiju i kom. usluge	44.000	2.000	46.000	32.769	71
Nabavka materijala	5.000	5.000	10.000	9.865	99
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	5.000	0	5.000	4.115	82
Unajmljivanje imovine i opreme	141.000	10.000	151.000	150.651	100
Izdaci za tekuće održavanje	1.000	2.000	3.000	2.930	98
Izdaci za osiguranje	1.000	-500	500	466	93
Ugovorene i druge posebne usluge	77.000	10.000	87.000	82.121	94
2. Kapitalni izdaci	6.000	0	6.000	5.974	100
Nabavka zemljišta	0	0	0	0	0
Nabavka građevina	0	0	0	0	0
Nabavka opreme	6.000	0	6.000	5.974	100
Nabavka ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	0
Rekonstrukcija i invest.održavanje	0	0	0	0	0
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0
4. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0
5. Novčane donacije	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0
Ukupno (1+2+3+4+5)	1.081.000	35.000	1.116.000	1.068.172	96

Napomena: kolona 2 u zbiru treba da odgovara odobrenom budžetu po zakonu tako što:

višegodišnje kapitalne izdatke odobrene u budžetu za tekuću godinu treba prikazati pod red.brojem 4. u koloni 2.

višegodišnje kapitalne izdatke prenesene iz ranijih godina treba prikazati pod rednim brojem 4. u koloni 3.

novčane donacije odobrene u budžetu za tekuću godinu treba prikazati pod rednim brojem 5. u koloni 2.

novčane donacije odobrene van budžeta za tekuću godinu treba prikazati pod rednim brojem 5. u koloni 3.

Rukovodstvo je Pregled rashoda budžeta po ekonomskim kategorijama odobrilo dana 24.02.2014. godine.

Direktor:
Žarko Petrović

Bilans stanja na dan 31.12.2013. godine

Naziv institucije: Institut za akreditiranje Bosne i Hercegovine

Tabela II.

Opis	31.12.2012.	31.12.2013.	Index 3/2
1	2	3	4
1. Gotovina, krat.potraživanja, razgraničenja i zalihe	76.620	126.214	165
Novčana sredstva	7.385	2.929	40
Kratkoročna potraživanja	69.235	123.285	178
Kratkoročni plasmani			
Interni finansijski odnosi			
Zalihe			
Kratkoročna razgraničenja			
2. Stalna sredstva	56.988	43.386	76
Stalna sredstva	244.227	248.602	102
Ispravka vrijednosti	187.240	205.216	110
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	56.988	43.386	76
Dugoročni plasmani			
Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (1+2)	133.608	169.600	127

3. Kratkoročne obaveze i razgraničenja	87.627	214.013	244
Kratkoročne tekuće obaveze	18.392	35.157	191
Kratkoročni krediti i zajmovi			
Obaveze prema zaposlenima		55.571	
Interni finansijski odnosi			
Kratkoročna razgraničenja	69.235	123.285	178
4. Dugoročne obaveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi			
Ostale dugoročne obaveze			
Dugoročna razgraničenja			
5. Izvori sredstava	56.988	43.386	76
Izvori sredstava	56.988	43.386	76
Ostali izvori sredstava			
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda			

UKUPNO PASIVA (3+4+5)	144.615	257.399	178
------------------------------	----------------	----------------	------------

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.8. stav 4., napomenuto je da bilans stanja budžetskih korisnika **neće biti uravnotežen** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilans stanja koju radi Ministarstvo finansija i trezora na nivou Budžeta institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežen.

Rukovodstvo je Bilans stanja odobrilo dana 24.02.2014. godine

Direktor:
Žarko Petrović